

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Stimulating learner autonomy in English language education : a curriculum innovation study in a Vietnamese context

Quoc Lap, T.

Publication date
2005

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Quoc Lap, T. (2005). *Stimulating learner autonomy in English language education : a curriculum innovation study in a Vietnamese context*. [Thesis, fully internal, Universiteit van Amsterdam]. unpublished thesis.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, P.O. Box 19185, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

SAMENVATTING¹

Dit proefschrift gaat over een curriculuminnovatie. Met deze studie wil ik de kwaliteit verbeteren van de opleiding voor leraar Engels als vreemde taal aan de Can Tho Universiteit (CTU) in Vietnam. Daartoe ontwierp en testte ik een curriculum dat erop gericht is de autonomie en de communicatieve competentie van studenten te stimuleren.

De studie baseert zich op Fullan's (1991) drie-fasen model van curriculuminnovatie (initiatie, implementatie en adaptatie). Het onderzoek bestaat uit twee experimentele uitvoeringen van het curriculum, in het eerste semester van het eerstejaarsprogramma van twee opeenvolgende studiejaar. Deze experimenten worden beschreven aan de hand van de drie representaties van het curriculum: het intentionele, het operationele en het verworven curriculum.

1. VOORWERK

Voor experiment 1 ontwierp ik een curriculum (het *intentionele curriculum*), implementeerde het en testte de kwaliteit ervan om zo inzicht te krijgen in hoeverre dit experimentele curriculum voldeed. Rondom de ontwikkeling van het oorspronkelijke curriculum ontplooidde ik drie activiteiten.

Ten eerste analyseerde ik de context, problemen en kwaliteit van het Engelse taal onderwijs in Vietnam vanaf de nationale hereniging (1975). Het overzicht van het Engelse taalonderwijs in Vietnam en de leerresultaten lieten zien dat er te weinig autonomie bestaat onder studenten en dat hun communicatieve vaardigheid onvoldoende is. Een curriculum Engels zou daarom moeten bijdragen aan de ontwikkeling van de autonomie van studenten en hun communicatieve competentie.

Ten tweede bestudeerde ik de relevante literatuur over de bestaande maatregelen om de kwaliteit van het EFL-onderwijs te verbeteren. Deze studie over de autonomie van studenten, communicatieve competentie en over hoe de autonomie en communicatieve competentie zijn te stimuleren, leverde drie resultaten op. De eerste bevinding was dat *Task-based language learning (TBLL)*, ofwel taakgericht taalonderwijs, vooralsnog het beste middel lijkt om de autonomie van studenten en het verwerven van communicatieve competentie te stimuleren. Een tweede resultaat van deze literatuurstudie was de formulering van twee parameters voor het ontwerpen van het curriculum: *keuzes* en *interacties*. De ontwerpparameter *keuzes* draagt de ontwerper op de student keuzes te bieden rondom het 'wat' van de taak (bijvoorbeeld onderwerp, eindresultaat) en het 'hoe' van de uitvoering (bijvoorbeeld sociale, affectieve, cognitieve en metacognitieve strategieën om de taak te volbrengen). De parameter *interacties* vereist de creatie van authentieke communicatie, tussen leraar

¹ Deze samenvatting is van de hand van Arend van Leeuwen.

en student(en) en tussen studenten onderling. De derde uitkomst van het literatuuronderzoek zijn de theoretische verdiepingen van de autonomie van studenten en communicatieve competentie. Autonomie en communicatieve competentie zijn met elkaar verbonden via het concept van strategische competentie. Deze strategische competentie reguleert communicatie- en taalleerprocessen via zelfregulerende, metacognitieve activiteiten: plannen, *monitoren* en het evalueren van leerprestaties). Ik veronderstel dat keuzes over de inhoud van het onderwijs en leerstrategieën voorwaarden zijn voor de verdere ontwikkeling van zelfregulatie, intrinsieke motivatie en houding ten opzichte van autonoom leren. Daarom zullen zelfregulatie, intrinsieke motivatie en houding ten opzichte van autonoom leren worden gemeten als effecten van het curriculum.

Vervolgens heb ik aan de hand van de twee ontwerpparameters het intentionele curriculum ontworpen: vijf leseenheden die samen een semester beslaan volgens de principes van *Task-based language learning* (TBLL). Studenten verwerven de doeltaal door de doeltaal te gebruiken in taken en de communicatie over die taken. Deze taken bieden de studenten de mogelijkheid keuzes te maken over wat zij gaan ondernemen en hoe zij dat aanpakken. Dit intentionele curriculum werd aan een deskundigenpanel voorgelegd: vakdidactici van het Instituut voor de Lerarenopleiding van de Universiteit van Amsterdam en taaldocenten van de Department of English, CTU, Vietnam. Het panel was overwegend positief over het curriculum. Na een aantal aanpassingen was het intentionele curriculum daarmee klaar voor implementatie.

2. EXPERIMENT 1

Het curriculum werd uitgevoerd bij alle 60 eerstejaarsstudenten van de opleiding Leraar Engels als vreemde taal aan de CTU in Vietnam in het eerste semester van het academisch jaar 2002-2003. Deze studenten werden verdeeld in vier groepen die alle hetzelfde, experimentele curriculum volgden, maar met een andere docent. Vier docenten van de afdeling Engels voerden het curriculum uit. Nunan's (2000) instrument om het niveau van autonomie vast te stellen werd aangepast om na te kunnen gaan wat de keuzevrijheid was van studenten tijdens de lessen. Door de uitvoering van het curriculum nauwgezet te volgen werd duidelijk dat het inderdaad werd uitgevoerd zoals bedoeld. Bovendien ervoeren docenten en studenten het operationele curriculum als positief.

De effecten (zelfregulering, intrinsieke motivatie en houding ten opzichte van autonoom leren) van het geïmplementeerde curriculum werden vastgesteld via drie aangepaste vragenlijsten: Pintrich, Garcia, en McKeachie's (1991) *A Manual for the Use of Motivated Strategies for Learning Questionnaire* (MSLQ), Ryan en Deci's (1992) *Intrinsic Motivation Inventory* (IMI), en Camilleri's (1999) *Questionnaire to Help You Establish Your Personal Level of Autonomy*. Het gemiddelde op zelfregulatie verschilde niet tussen voor- en nameting. De intrinsieke motivatie leek af te nemen. De houding ten opzichte van autonoom leren werd daarentegen positiever. In het algemeen waren de effecten voor de vier groepen gelijk. Alleen voor de meting op de houding tegenover autonoom leren bleek een groepseffect: groep 4 bleek significant het meest te profiteren.

De ervaringen tijdens dit eerste semester stimuleerden de curriculumontwikkelaars van mijn vakgroep om de ontwerpparameters toe te passen op onderwijs dat meer aansloot op hun eigen onderwijsfilosofie. Samen met mij ontwierpen zij een volgende versie van het eerstejaars semester, waarin hun 'oude' visie gepaard ging met de nieuwe visie. Er ontstond een curriculum met daarin een taakgerichte component. De andere component was het presentatie-oefenen-productie paradigma (in het Engels: PPP-model), de bestaande onderwijsbenadering op mijn afdeling. Het aangepaste curriculum werd in experiment 2 van mijn studie geïmplementeerd.

3. EXPERIMENT 2

Ook het aangepaste curriculum werd uitgevoerd en geobserveerd en weer werden de effecten ervan gemeten. Het aangepaste curriculum werd gevolgd door alle 40 eerstejaars studenten van EFLT aan de CTU, semester 1, jaar 2003-2004. De studenten werden in drie groepen verdeeld. Vijf docenten gaven les aan de drie groepen.

Om de effecten van de TBLL, waarbij keuzes en interacties de onafhankelijke variabelen zijn en zelfregulatie, intrinsieke motivatie en houding tegenover autonoom leren de afhankelijke variabelen, valide te kunnen bepalen werd de uitvoering van het curriculum geobserveerd. Daaruit bleek dat de het curriculum werd uitgevoerd zoals bedoeld. Zowel docenten als studenten ervoeren TBLL als positief.

De resultaten dit experimentele semester werden bepaald met dezelfde instrumenten als in experiment 1. De gemiddelde score op zelfregulatie en op intrinsieke motivatie bleef gelijk. De gemiddelde score van houding ten opzichte van autonoom leren nam af. Alleen voor intrinsieke motivatie werd een groepseffect waargenomen: terwijl de motivatie in groep 1 en groep 3 toenam, nam die in groep 2 af. Het verschil tussen groep 2 en groep 3 was statistisch significant.

4. STUDENTKENMERKEN EN EXPERIMENTELE EFFECTEN

Om na te gaan voor welke studenten nu welk van de twee experimentele curricula het meest geschikt zou zijn, deed ik een exploratieve studie naar relaties tussen studentkenmerken en leerwinst. De resultaten lieten zien dat de deelnemers die relatief hoog scoorden op zelfregulatie en houding ten opzichte van autonoom leren, betere resultaten boekten op het gebied van zelfregulatie, intrinsieke motivatie en houding ten opzichte van autonoom leren (autonomie van de student) en taalverwerving met het oorspronkelijke curriculum dan met het aangepaste curriculum. Als de deelnemers relatief laag scoren op genoemde kenmerken aan het begin van de cursus lijkt het aangepaste curriculum de beste keus.

5. EVALUATIE VAN DE STUDIE EN SUGGESTIES VOOR VERDER ONDERZOEK

Er zijn niet zozeer validiteitsproblemen qua theoretische inbedding, onderzoeksuitvoering en instrumentatie: (1) de onderzoeksvraag is theoretisch ingebed in de theorie van de tweede-taalverwerving; (2) de meetinstrumenten bleken redelijk betrouw-

baar om informatie te verzamelen, en (3) het intentionele curriculum en de taakgerichte component van het aangepaste curriculum werden volgens plan uitgevoerd. Toch werd toename van de zelfregulatie niet geobserveerd; de intrinsieke motivatie nam zelfs af. De samenhang tussen de testresultaten op zelfregulatie en intrinsieke motivatie vooraf en achteraf was niet groot. Dat zou men kunnen toeschrijven aan onvoldoende kwaliteit van de metingen. Merk echter op dat het er juist om ging om deze variabelen via onderwijs te beïnvloeden. Dat is kennelijk ook gelukt, maar het algemene gemiddelde nam niet toe, of zelfs af. Voor de deelnemers die gewend zijn aan de docent als absoluut middelpunt in de klas, behoeft het taalleren via taalgebruiken en het reguleren van het leerproces wellicht meer dan één semester. Daarom zouden een onderzoek verspreid over twee semesters betere inzichten in de effecten van het TBLL curriculum kunnen opleveren.

Theoretisch gezien heeft dit onderzoek uitwerkingen getoond voor de concepten van *communicatieve competentie*, *taakgericht taalleren* en *autonomie in taalonderwijs*. Het gemeenschappelijke element in de werkdefinities van communicatieve vaardigheid en de autonomie van studenten is de strategische competentie. Om strategische competentie te kunnen ontwikkelen, moeten taaltaken de studenten de mogelijkheid bieden keuzes te maken, taken te plannen, uit te voeren, te controleren en hun eigen taalverwerving en leerproces te evalueren door de doeltaal als belangrijkste medium te gebruiken.

Empirisch gezien heeft het onderzoek bijgedragen aan de waardering van de *universaliteit* van de autonomie van studenten (Crabbe, 1999) in Aziatische contexten en aan de literatuur over de autonomie van studenten. De autonomie van studenten is volgens mij geen typisch Westers concept. Het is niet zo dat de Aziatische studenten van nature zelf niet autonoom zouden zijn.

Op het niveau van curriculuminnovatie poneert het onderzoek het paradigma "*using the target language to learn the target language*" in de curricula die de ontwikkeling van de autonomie van de student en communicatieve competentie stimuleren. De resultaten toonden aan dat voor een optimale ontwikkeling van de autonomie van de student en communicatieve vaardigheid, dit paradigma een voordeel biedt aan die studenten die als zij beginnen, relatief hoog scoren op de kenmerken zelfregulatie en autonoom leren.

6. AANBEVELINGEN

De curricula die zich richten op het stimuleren van de autonomie van studenten en communicatieve competentie, zouden opgebouwd moeten worden rond taken die (1) studenten de mogelijkheid bieden de doeltaal authentiek te gebruiken, dat wil zeggen, in de interactie met medestudenten en de docent, (2) keuzes toestaan over *wat* de taak zal zijn en hoe die taak uit te voeren en studenten waar nodig ondersteuning bieden via subtaken, en (3) studenten de ruimte geven zelf hun uitvoering en taalverwerving te evalueren via observatie en reflectie.